

Daugiau Dėmesio Lietuviskims Parengimams

Lankydami lietuviškus parengimus pamatysime maždaug pusšimtį, kartais šimtinę, senesnės kartos veidų, kurie yra nuolatiniai lankytojai ir pirkėjai garbės pakvietimų staliukų ir t.t. Jaunimas atvyksta kiek vėliau pasiškoti. Pasižvalgius, kartais po apytūstę salę, kyla klausimas: o kur kiti? Kodel jų čia nematyti? Gal neturi pinigų pakvie timui nusipirkti? Visiškai ne. Tų nesilankančių į lietuviškas pramogas tarpe rasime nemažą skaičių prekybininkų, kuris atsilankiusiam svečiui pastatys kelis tužinus alaus, bet nupirkti pakvietimą visai išsisukinės.

Pasigendame lietuviškuose parengimuose jau gana didelės dalies kitados mažiau ar daugiau pasireiškusius lietuviškame gyvavime «lietuviškos smetonėlės», kurie Dariaus-Girėno minėjime, ar pa našiomis progomis gana neblogų prakalbų pasakydavo, po to vėl dingdami visiems iš akių.

Kitados sakydavo kaikurie, ot kai įsikursime, ekonomiškai sustiprėsime, tai ir padėsime visiems darbu ir aukomis.

Jei skurdas yra kultūros stabdys, tai nemažam skaičiui ekonomiškai iškilimas yra stabdys įsijungti į lietuvišką kultūrinį gyvenimą.

Kad tai yra tiesa, kiekvienas, kuris pažįsta São Paulo lietuvių gyvenimą patvirtins. Veltui beįsitiesins mūsų parengimų žemu kultūrinio lygio. Priešingai, reikia pasakyti, kad daugumoje mūsų vakarai ar koncertai būna kruopščiai, sąžiningai paruošti ir gana nežemo meninio lygio. O pagaliau ką gali spręsti apie meninį paruošimą.

Dažnai nematome parengimuose tų, kurie gražiai pakalba įvairių švenčių proga apie reikalą kurti ir palaikyti savąją kultūrą, apie jaunimo auklėjimą lietuviškoje dvasioje.

O kas vaidina, dainuoja jėgu ne jaunimas, kuriam sve timoje padangėje gimusiam ir augusiam nelengva yra išmokyti tėvų kalbos.

Ir tas jaunimas pamatęs, kad senimas nesidomi jo pas tangomis, nesidomi lietuviškais parengimais, tai savaime klausia, kuriam galui mums taip sunkiai prakaituoti su to mis lietuviškomis programomis. Suvaidinę vietine kalba daug didesnio pasisekimo tu rėtų.

Jaunimas savo nesilankymu viena, kad mažina jaunimo entuziazmą kultūriniam darbui, o antra pats savo nesilankymu izoliuoja jaunąją kartą nuo lietuviškos visuomenės.

Matome labai realų pavojų, kad jaunoji karta liks izoliuota nuo lietuviško gyvenimo.

Tarp kitų faktų, jau spaudoje buvo minėtas, per mažas domėjimasis lietuviška moky

kla, lituanistinėmis pamokomis. Reikalas yra rimtas. Daug kas galima išgelbėti, pataisyti. Dar labai daug visi šie reikalai priklauso nuo senesnės kartos.

Artėja Liet. Kat. Bendruomenės choro koncertas, kuris bus 10 d spalio mėnesio, Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Programa beveik visa nauja, į kurią chorvedis ir choristai įdėjo daug širdies ir darbo.

Jaunimas tikisi, kad jo darbas bus įvertintas gausiu lietuviškos visuomenės atsilankymu.

PASAULYJE

KRUŠČIOVO VIZITO

JAV PASEKMĖS

Rugsėjo m 27 d. naktį Kruščiovas su visais savo 60 palydovų pakilo iš Vašingtono aerodromo Maskvos linkui.

Lėktuvui su raudonuoju caru dingus horizonte, ne tik amerikietis, bet kiekvienas laisvo pasaulio gyventojas, kuris turėjo progos sekti per spaudą ir radijo rusijų diktatoriaus kelionės pasisekimus ir nuslymus vieno mėnės bei politikų reakciją, šandie klausia: kokios konkrečios naudos Kruščiovo vizitas Amerikoje pasiekė? Ar prieita prie bendros nuomonės bent kokių klausimų? Į šiuos klausimus ieškant atsakymo reikia atsiminti dar prieš Kruščiovo atvykimą padarytus prez Eisenhower pareiškimus. Tarp jų jis pareiškė, kad su Kruščiovu nebus

Mūsų remėją ir skaitytoją
FRANČIŠKĄ BALTRŪNIENĘ ir jos šeimą
 Mūdinčią dėl staigios ir tragiškos savo brangios mamytės
KATARINOS BATUTIENĖS
 mirties nuoširdžiai užjaučiame
 «Mūsų Lietuva»

vedama jokių derybų nei daromi nutarimai, bet tik pasikeitimas nuomonėmis apie esamą tarptautinę padėtį. Taip ir buvo Visi sprendimai palikti ateičiai. Bet vieno tikslo pasiekta šaltasis karas šiek tiek atslūgo. Kruščiovas amerikonomams pasižadėjo nevertoti jėgos Berlyno klausimo sprendime. Taip pat nenustatyti laiko dabartinės padėties pakeitimui.

Kaip, kas ir kur spręsti opiosiu reikalus šių dienų pasaulio, palikta susitarimui.

VAŠINGTONAS INFORMUOJA NATO

Pirmoje eilėje apie pasitarimų pasekmes Amerikos prezidentas ir užsienio reikalų ministeris painformavo Šiaurės Atlanto Sąjungos (Nato), per akredituotus ambasadorius, narius.

Gi Italijos pats ministeris pirmininkas atvyko, jo kelionė jau pirmiau buvo pramatyta, pasitariti su Eisenhoweriu. Su ypatingu dėmesiu Kruščiovo vizitą sekė vokiečiai. Ar pramatytos derybos eis sklandžiau kaip Ženevoje ir kitur, tik ateitis parodys.

KINIEČIAI KRUŠČIOVĄ ŠALTAI PRIĖMĖ

Kruščiovas vos 30 valandų pabuvęs Maskvoje išskrido

raudonąją Kiniją, beabejo paaiškinti kas buvo kalbėta Vašingtone.

Kiniečiai komunizmo lyderį šaltai sutiko. Kaip tik šiuo metu komunistinė Kinija pradėjo didelę propagandą prieš nacionalistinę, pabrėždami, kad kelios prie kontinento esančios salos turi būti atimtos iš nacionalistų. O vėliau ir pati Formoza prie Kinijos prijungta. Žinoma, Kruščiovas pradėjo įtikinti, kad ginklo jėgos reiktų atsisakyti politikoje. Šitoki atnešti iš Amerikos vėjai kiniečiams nepatiko, nes jie šiuo metu kaip tik «ramina» Tibeto gyventojus, grasina Indijai. Užtat Kruščiovas šalčiau, negu Amerikoje buvo sutiktas.

KINIJOS IR RUSIJOS INTERESAI PRIEŠINGI.

Monarchijos metais Kinija ir Rusija nebuvo draugai. Nėra ir nebus draugais komunistiniam režimui įsigalėjus. Idejinį giminingumą persveria rasiniai bei tautiniai interesai.

Geltonoji rasė jau senai grasino tuštinti Sibiro plotams. Ta grėsmė nė dabar nėra išnykusi. Kinija ir Japonija per daug žmonėmis apgyventi kraštai. Maža vietos, darbo ir duonos Sibiras juos guodo, vilioja Maskva tai žino ir mato. Nors Kremlius

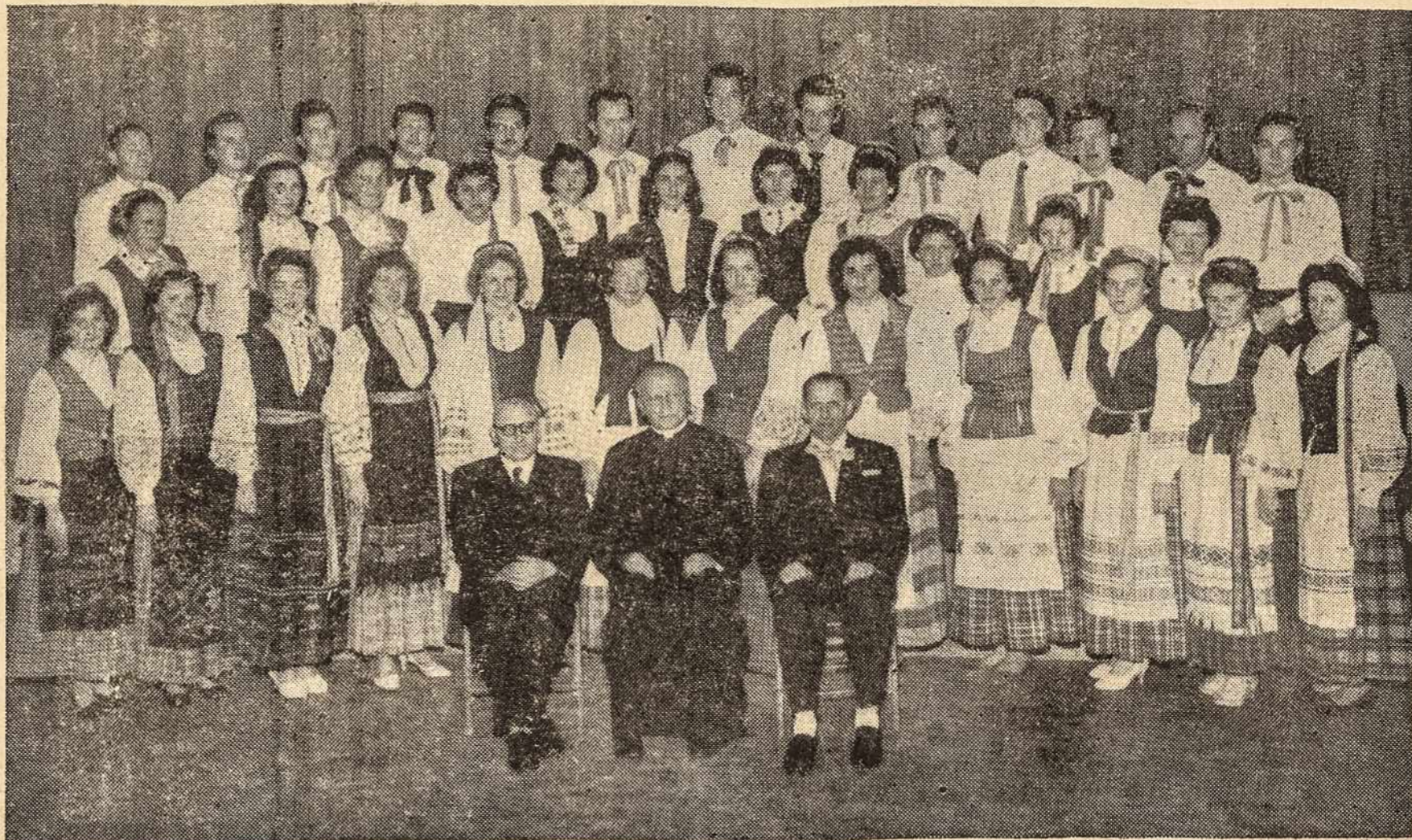
trukšmą kelia prieš Vakarus, tačiau su nemažesniu susirūpinimu planuoja kaip atsispirti prieš geltonosios rasės antplūdį. Ir galimas daiktas, kad vieną dieną Kremlius pasidarys lankstesnis ir nuolaidesnis Vakarams, kad turėti laisvesnes rankas Rytuose.

Rusijai reikia darbo jėgos. Turistai, kurie keliauja per Rusiją pastebi, kad labai daug kur vyriškus darbus moterys dirba. Tiek industrijai, tiek žemės ūkiui ypatingai tuštinti Sibiro plotams, trūksta darbininkų. Kiniečiai Sibiran pasiūlė prieš kiek laiko keturis milijonus darbininkų. Apie tiek pat industrijoms ir įsatelintiniams kraštams. Maskva pasiūlymą atmetė. Bijo Sibire masinės kiniečių kolonizacijos. Tai spragai užkišti iš pavergtų kraštų jėga veža jaunimą.

Iš šio taško žiūrint į Rusijos-Kinijos santykius, jie visai kitokios spalvos įgauna. Tai du kaimynai, kurie bijo vienas kito per didelio sustiprėjimo, nes jaučia, kad gali tecti susiremti...

PEV SEIMO TAUTINIŲ DELEGACIJŲ PIRMININKŲ LAIŠKAS EISENHOWERIUI

Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo tautinių delegacijų pirmininkai ryšium su Kruščiovo vizitu parašė JAV Prezidentui laišką. Jame pirmiausia dėkoja Prezidentui už paramą sovietų pavergtųjų valstybių bylai, ypač už Pavergtųjų Valstybių Savaitės paskelbimą. Toliau delegacijų pirmininkai primena Prezidentui dabartinės tarptautinės įtampos priežastis ir pabrėžia, kad, tik jas pašalinus, įmanoma teisinga ir patvari taika pasaulyje, ir kad Kruščiovas, (pabaiga 6 pusl.)

Liet. Kat. Bendruomenės Choras ruošiamam Koncertui yra paruošęs naują ir įdomią programą

Koks Dabar Gyvenimas Lietuvoje

PASAKOJA, KĄ TIK ATVYKUSI IŠ LIETUVOS A. PAVILANIENĖ

Kovo mėnesį Maskvos valdžios leidimu, į Jungtines Amerikos Valstybes, atvyko P. A. Pavilaniėnė, iš Kauno pas savo dukterį.

— Kas darė pastangas Jus atsiimti į Ameriką? — paklausė «Keleivio» kor.

— Mano duktė, kuri iš Lietuvos išvyko dar 1938 metais, čia ištekėjo už amerikono ir po mano vyro mirties pradėjo rūpintis mano atvažiavimu. Po dvejų metų didelių pastangų, aš gavau leidimą.

— Tai gal dabar jau galima ir kitiems išvykti iš Lietuvos?

— Taip, galima tėvams pas vaikus, vaikams pas tėvus, ir tik gali tie atsiimti, kas išvyko iš Lietuvos prieš antrąjį pasaulinį karą. Vadinami pabėgėliai negali atsiimti savo giminių iš Lietuvos. Jiems pa prastai atsakoma, kad jei norite kartu gyventi su savo giminėmis, tai jūs patys atvažiokite į Lietuvą.

— Kaip jūs gavote Maskvos leidimą, Amerikos vizą, patį gyvendama Kaune?

— Visą laiką susirašinėjimas ėjo paštu, tik galutinam susitvarkymui, prieš pat išvažiavimą, turėjau nuvykti į Maskvą, ten gyventi apie 2 savaites ir iš ten per Helsinkius Stokholmą, Kopenhagą ir Londoną lėktuvu atskridau į New Yorką.

— Sako Maskvoj sunku su patalpomis, kaip jums pasisekė gauti viešbutį?

— Taip, labai sunku su patalpomis. Aš kreipiausi pas Lietuvos atstovą Maskvoje pa dėt surast nakvynę, tai jis at sakė, kad atstovybė rūpinasi tik tais, kurie atvyksta valdžios komandiruoti. Patarė pa čiai rūpintis nakvyne. Gavau privačiai pas vieną našlę ma žą kambarėlį be patogumų už 240 rublių už dvi savaites lai ko.

— O kaip Kaune su butais?

— Didelis trūkumas. Mano namus nacionalizavo, mat jie buvo didesni kaip 220 kvadratinųjų metrų. Nuo tų, kurie turi nedidesnius namus kaip 220 kvadr. metrų, namų neatėmė. Bet jie dėl savo «patogumo» spaudžiasi ankštai, kad galėtų 1-2 kambarius privačiai išnuomoti po 150-200 rublių mėnesiui. Naujų namų stato tik valdžia, po keliasdešimt butų. Privati statyba menka, nes labai brangūs sklypai, medžiaga ir statyba. Žaliajam kalne, mano kaimynystėje, vienas mano pažįstamas pardavė sklypą pastatymui 220 kvadr. metrų namo už 90 tūkstančių rublių.

— Tai kas gali statyti namus, jei taip brangiai kainuoja viskas?

— Aukšti valdžios pareigūnai, fabriko direktoriai, statybos inžinieriai ir visi tie, kurie gali pavogti iš savo vado vaujamų įmonių. Žinau net vieną kunigą, kuris pasistatė sau namus.

— Tai gražu, kunigus persekioja, kankina ir koku būdu kunigas galėjo pasistatyti namus?

— Taip, tiesa, augštas nuo šimtis kunigų nukentėjo, bet tie, kurie liko nepalieti ir kunigauja miestuose, materialiai yra gerai aprūpinti. Mat, jų nedaug o žmonių reikalavi: mas kunigų patarnavimo labai didelis Pavyzdžiui, užsakytų šv. mišių reikia laukti mažiausiai 2 mėnesiu ir kaina svyruoją nuo 50 iki 250 rublių. Taip pat už krikštą, laidotuves, o ypač už šliubą rei-

kia labai brangiai mokėti. Bažnyčių nedaug atidarytų ir kunigai nesistengia jas atidaryti, nes už bažnyčios pastatą reikia labai augštus mokesčius mokėti, tai geriau turėti mažiau bažnyčių su daugiau prie jų kunigų.

— Ar klerikų seminarija yra?

— Yra. Tik nedaug klerikų ir labai jauno amžiaus. Kad seminarija galėtų pati išsilaikyti, klerikai išventinami po dvejų metų, nebaigę dar mokslo, bet jie neišleidžiami iš seminarijos kol baigs mokslą, o tuo pačiu metu jau gali laikyti šv. mišias ir tuo prisidėti prie seminarijos užlaikymo.

— Ar galima krautuose nusipirkti visko?

— Taip, tik reikia eilė stovėti. Jei nenori eilė stovėti, tai maisto produktus gali nusipirkti rinkoj, iš kolchozininkų pigiau, iš vertelgų brangiau. Pavyzdžiui, 1 kilogramą sviesto iškolchozininko gali pirkti už 18-20 rublių, gi vertelga parduoda tik tai po ketvirtadalį kg už 8 rublius.

— Ar didelį kiekį kolchozininkai atneša į rinką parduoti?

— Ne daugiau kaip 2-3 kg sviesto ar 2-3 desėtkus kiaušinių. Tik daržoves, kaip kopūstai, bulvės ir javai pati kolchozo valdžia atveža dideliais sunkvežimiais.

— Manau, kad teko būti jums ir kaime, tai kaip gyvenimas ten atrodo?

— Labai liūdnas. Skurdžiausias gyvenimas tai kolchozininkų. Jei keliu važiuoji, tai atrodo po senovei, mat, dar žmonės gyvena senose sodybose - viensėdžiuose, tik laukus dirba bendrai. Dabar pradedo statyti didelius kolchozininkams gyvenamus namus vienoje vietoje. Tų naujų namų kolchozininkai daugiausiai ir bijo nes tada bussunkiau parnešti iš lauko sauja javų, krepšelių bulvių... o jei to negalės padaryti, tai jų laukia tikras badas. Aš mačiau tuos javus, kuriuos kolchozininkai gavo. Tai buvo prasčiausios rūšies javai. Geruose laukuose ūkininkai tik gyvulius tokiais javais šerdavo. Mačiau ir duoną iš tokių javų. Juoda, trapi, karvi. Negalėjau nė kąsno praryti, nors buvau gerokai praalkusi.

— Nega i būti, kad viso kolchozo javai tokie pasti būtų?

— Žinoma, ne. Geriausias javus pasima valdžia, po to kolchozo vadovybė, mašinų stotis ir kas lieka - kolchozininkai. O jiems lieka šiukšlės.

— Tai kodėl kolchozininkai nemeta ir nevyksta į miestą? Juk mieste vis geriau?

— O iš kur gausi dokumentus? Kolchozas neleidžia, o be dokumentų mieste negausi darbo. Be darbo ir mieste prastai. Tiesa, neoficialiai galima iš kolchozo išsipirkti, kas kai nuoja apie 3.000-5.000 rublių vienam asmeniui pasprukti iš kolchozo. Bet mažai kas gali tokią pinigų sumą sugrabstyti. Paprastai, vyrai atitarnavę kariuomenėj jau nebegrįžta į kolchozą, tik vargšės mergaitės neturi progos išeiti.

— Ar yra dar partizanų?

— Dabar nieko apie juos negirdėti. Tik praeitais metais Kaune ant buvusios jėzuitų gimnazijos stogo vasario 16 tosios proga nakčia kažkas iškėlė tripalvę vėliavą. Pasipylė areštai, tardymai, bet kaltininkų nesurado, Pra-

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

MELSVAS ZIEDELIS

Man nereikia nei kalno, nei kelio,
Nei židinio sodo gėlės.

Aš turiu dar maldaknygėję melsvą žiedelį
Iš Šešupės lankų pradalgės.

Teeina pro šalį pavasaris jaunas

Pro arkas vainikų žalių —

Tegu jų pastogėję lizdus paukščiai kraunas —
Fakelti pavasario jau negaliu.

Man krišpolas dūžta po kojų

Ir sprūsta iš rankų aušrinė skaišti.

Kaip kregždė šioj pakriūtėj žiemoju..

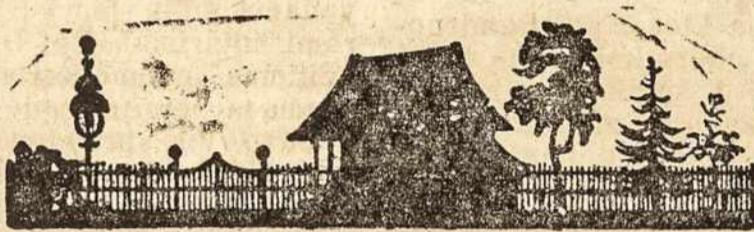
Nedalia vakarot, nēr ko kelti anksti.

Ir žmonės jau viską išsakė:

Gali tik su vėjais pasikalbėti, —

Kur gedulo dega rartinė žvakė...

Daugiau nebėra kur skubėti.

džioj po karo jų buvo daug, bet laikui bėgant daug jų išžudė, kiti slaptai grįžo ir įsimaišė tarp žmonių, keletas viešai pasidavė komunistams, kai pastarieji pažadėjo amnestiją. Bet juos niekad nepaliekė ramybė: suima tardo, paleidžia ir vėl suima, tardo, vienus paleidžia kiti nežinia kur dingsta. Vieną kartą, aš grįžau nuo Raseinių Žemaičių plentu Kaunan. Prie Bapto sugedo mūsų sunkvežimis ir šoferis pasakė, kad Bapto se reikia naktoti. Aš gavau nakvynę miestely. Žmonės pas kuriuos nakvojau pasakojo, kad rinkelėj jau ketvirta diena gulė 7 užmuštų vyrų lavonai, ir komunistai juos vadina banditais. Aš klausiau ar jie pažįsta tuos užmuštus ir ar tikrai jie banditai yra? Žmonės atsakė, kad pažinti negalima nei iš veidų, nei iš kitko, dėl baisaus kūno sužalojimo, bet komunistai pasakojo jų vardus, tai žmonės pažinojo juos. Atsimenu, ir aš porą pavardžių, broliai Grajauskai ir Anulis. Jie buvę gretimo kaimo šauliai. Komunistai pradėjo visus šaulius suimti, o tie, žinoma, slapstėsi. Tada gimines kankino, kad pasakytų, kur yra broliai vaikai, vyrai. Kai kurie kankinimo neišlaikė ir išdavė slėptuvę. Visus pasislėpusius žiauriausiu būdu nužudė ir kelias dienas laikė lavonus aikštėje kitų pagądinimui.

— Ar daug gausi lietuviai iš Amerikos siuntinius ir ar ne persekioja komunistai tų, kurie gauna siuntinius?

— Rodos, nemažai gauna, bet toli gražu iki to, kad nors vienas iš šimto gautų. Komunistai nepersekioja, mat jie nenori kirsti šaką, ant kurios patys sėdi. Jei jie pradėtų persekioti, niekas daugiau neišstų ir patys komunistai ne-

gautų pirktis nuo tų, kurie gauna siuntinius, tokių gražių drabužių suknelių, batukų, nes dabar gaunantieji yra skurdžiai ir dėl duonos kąsnių savo siuntinius parduoda, gi komunistai, turėdami pinigų, juos perka.

— Tai jūsų nuomone yra geras daiktas siųsti lietuviams siuntinius?

— Aš esu miesto gyventojas. Mieste darbininkai geriau gyvena dėl to, kad daugiau gauna atlyginimo už darbą ir dar turi geresnes sąlygas pavogti iš fabriko, dirbtuvės, sandėlio tokių dalykų, už kuriuos dar padaro pinigų.

Bet kolchozininkai, apsaugok Viešratie, kokie vargšai. Vasarą dar gali kokią sauja javų ar bulvių nukniaukti, o žiemą nieko absoliučiai nieko. O kaip suvarys juos į bendrą gyvenamą vietą, tai tada jie turės ar nuo bado mirti, ar pasidaryti žemesnės rūšies žmonėmis laukinio pavidalo, nes kovoj dėl gyvybės išlikimo bus priversti valgyti žolę, šaknis ir kirmėles. Laisvo pasaulio lietuviai, jei jums teks skaityti šiuos mano žodžius, susimildami gelbėkit savo brolius vargšus lietuvius dabartinės Lietuvos kolchozininkus. Siųskite jiems drabužių, nes jiems nevalia sėti nei linų, nei kanapių, nei turėti avių, nevalia net miške pasidaryti karnų vyžom, paskutinį pieno lašą nuo vienos karvės, nutraukdami net nuo kūdikų, parduoda kad už keletą rublių pirktų žiupsnį druskos, vaistų, kokių skarmalų. Siųsdami tiems vargšams pagalbą, jūs, laisvo pasaulio lietuviai atliksite švenčiausią pareigą, kokią tik galima atlikti Dievui ir Tėvynei.

«Nepr. Lietuva»

Vilniuje Sudaryta Nauja

Istaiga «Demaskavimo»

Medžiagai Skelbti

Dvi mirties bausmės už įvykius 1941 metais

Vilniaus savaitraštis «Literatūra ir mokslas» (35 nr.), duodamas antrąją dalį savo reportažo «Šiurpūs dokumentai apie lietuvių gestapininkų piktadarybes Kretingoje» savo komentare pastebi: Šiurpiųjų dokumentų puslapiai tuo dar nesibaigia. Visa Jakiui, Bražinskiui ir Smilgiui iškeltos bylos medžiaga netrukus bus išspausdinta knygoje, kurią spaudai paruošė buržuazinių nacionalistų anti liaudinės veiklos dokumentų skelbimo redakcija, vadovaujama B Baranausko». Tai, matyt, nauja istaiga, kurios specialus uždavinys rinkti, «apdirbti» ir skelbti «demaskavimo» medžiagą. Knygoje busiųjų dar «daugiau suknečių» pasakojimų apie lietuvių hitlerininkų žvėrišką siautėjimą ramiajame Žemaitijos mieste. Girdi, užsienio lietuvių emigrantinėje spaudoje pasirodė vis daugiau rašinių, kuriais esą stengiamasi anų laikų dėmes nutrinti. Tad «demaskavimo» medžiagos skelbimas būtų lyg ir reaguojimas į Vakaruose skelbtą medžiagą apie sovietinius žiaurumus.

«Tėvynės Balsas» pastaruo se keliuose numeriuose paskyrė atskirus rašinius J Kardežiui («Neprikli. Lietuvos» red) ir prof. Brazaičiui. Be to, tęsiamas reportažas «Vana gai iš anapus» (apie parašius tiniųkus, nuleistus Lietuvoje).

Dvi mirties bausmės
Vilniaus teisme

«Demaskavimo» tendencija matosi ir iš bylos, kurią š. m. liepos 30 d. baigė spręsti «Lietuvos TSR Aukšč. teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija». Vilniaus «Tiesa» apie ją plačiai parasė tik vienam mėnesiui praėjus, rugpjūčio 30 d.

Toje byloje, mirties bausme sušaudant, nuteistas Povilas Zamauskas, 54 m. amžiaus, buv. Ukmergės saugumo ir kriminalinės policijos miesto rajono viršininkas - ir Povilas Medišauskas, buv. Ukmergės kalėjimo prižiūrėtojas. Zamauskas po karo buvo likęs Lietuvoje, prisidengęs muzikos mokytojo titulu, o Medišauskas, pakeitęs savo pavardę į Medušą, apsigyvenęs Anykščių rajone ir tarnavęs «Bolševiko» kolchozo piemeniu...

Byloje jie abu buvo kaltinami ir prisipažinę, kaip rašo «Tiesa», dalyvavę tik 117 asmenų nužudyme prie Ukmergės 1941 m. liepos mėn. Žmonės buvę kariai ir šaudomi ir kai kuriais atvejais pusgyviai užkasami. Byloje buvo minimas dar Pranas Kuzmickas, buv. Ukmergės kalėjimo viršininkas, kuris kartu su felčeriu Giedraičiu ir kitais jau anksčiau buvę nuteisti. Taip pat dažnai minėtas Valovlas Deveikis, kuris, be to, kaltinamas, kad esąs «atsakingas už 12 tūkst. tarybinių žmonių nužudymą Pivonijos šile», ir Mečys Paškevičius, Ukmergės raj. pol. viršininkas, kuris kaltinamas dalyvavęs 117 asmenų žudyme ir dabar pakeista pavardė gyvena Čikagoje. Laikraštis paduoda jo tariamą dabartinį adresą.

Nesunku suvokti, kad visa bylos medžiaga prikirpta ir paskelbta taip, kad gautųsi kuo didesnis «buržuaz. nacionalistų demaskavimo» efektas.

Klauskis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 18,00 ligi 18:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per pašta finansų komisijos išdėtininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

GEGUTĖ SUŽAVĖDAVO VI- SUS SAVO SLAPTINGU KUKAVIMU

Išgirsti Gegutę Pirmą Syki
Kukuojant Buvo Svarbus
Įvykis

Kas mūsų neatsimename mylimos gegutės garsų, jos kukavimo? Šiuo metu Lietuvoje kad ir gegužės mėnesis pasibaigęs, bet gegutė dar vis linksmina Lietuvos žmones savo kukavimu. Atsimenu gerai, kai vaikai išgirdę pirmą kartą pavasarį gegutę kukuojant skubiai bėgdavo pasakyti savo tėveliams tą didelę naują ir pasidalinti tuo džiaugsmu ir malonumu, kurį teikia gegutės pasirodymas.

Mano tėvuko sodyboje augo seni gluosniai ir keletas beržų. Gegutė lėkdama iš alksyno visuomet nutūpdavo beržuose, po to atskrisdavo ir prie trobų senus gluosnius ir čia nutūpusi kartais gana ilgai kukuodavo «ku-ku-ku-ku», kartais šaukdavo «kva-va-va» ir «hač-hag-hag». Po to pasileisdavo į retoliese esančią kaimyno sodybą. Ji tą išvyką darydavo keletą kartų per dieną, lėkdama iš vieno galo savo teritorijos ir kitą. Tai buvo lengva pastebėti, nes ji praėdama sustodavo mūsų sodyboje ir čia kukuodavo.

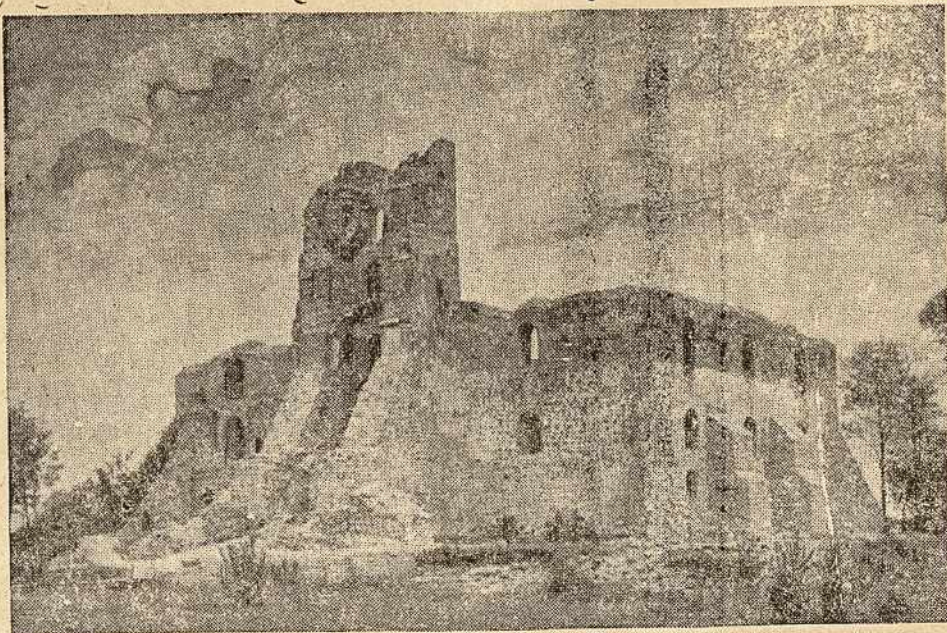
Lietuviškoji gegutė plačiai paplitusi netik Lietuvoje, bet ir kituose kontinentuose: Europoje, Azijoje ir Afrikoje. Yra kelios rūšys gegučių ir šioj šalyje, bet geriausiai žinomos yra geltonsnapė ir juodasnepė. Juodasnepė savo apdaru yra labai panaši į lietuviškąją gegutę, tik, gaila, kad šioji gegutė nemoka taip gražiai kukuoti kaip lietuviškoji gegutė. Ji irgi bando «kukuoti» «kuks-kuks» arba «kuk-kuk-kuk», bet tuos garsuos nėra to ką teikia mums kukuodama Lietuvos gegutė.

Gegutė parlekia Lietuvon maždaug baandžio mėnesiui baigiantis. Kiekvienas patinėlis pasirenka tam tikrą apylinkę, kurią stropiai saugoja, ir gina nuo kitų. Jeigu gegutė išveja iš jos užimtos teritorijos, tai ji apsistoja greta su nugalėtoju ir jam neduoda ramybės — kasdien kaujasi su juo. Patirta, kad tie patys paukščiai visuomet sugrįžta į senąsias vietas.

Gegutė yra labai neramus ir gyvas paukštis. Ji lekioja nuo pat ryto iki vakaro — o Skandinavijoje — net ir didesnę nakties dalį. Lekia gegutė lengvai ir palyginti gana greitai. Nutūpusi į medį ant šakos žiūri ar nepamatys sau «kašnelio». Pamačiusi kirmėlaitę keliais šuoliais prišoka, pagriebia ir vėl sugrįžta į tą patį šaką, arba nukeliai į kitą medį ir pakartoja tą patį.

Pavasarij gegutė niekuomet nepamiršta nutūpti į medį ir bent kelis kartus sukukuoti. O kai prasideda tuoktūvių dienos, ji kukuoja be atvangos, kad pagaliau netuoktūma. Kai gegutė užkimdavo bekukuodama, tai žmonės Lietuvoje sakydavo, kad gegutė pavirto į vanagą. O tai sakydavo todėl, kad paprastai gegutė, kaip ir vanagą, kiti paukščiai nekenčia, ir kai ji pasirodo atviram ore prie namų, tai kiti paukščiai, o ypač kregždės, suklika alarmą ir palydi gegutę kaip ir vanagą visai ant jų šaukdami ir net kartais per kuprą suduodami sparnais. Gegutė, žinoma, pasilieka gegutė, tik vasarą jau beveik nekukuoja.

Kiti paukščiai instinktyviai nemėgsta gegutės dėl to, kad ji deda kiaušinius į jų lizdą. Mat, gegutė, nežiūrint kaip ji gražiai nekukuotų, visgi, rei-

Trakų pilies griūvėsiai

«IŠPAŽINTIS» GRĮŽUSIO Į OKUPOUŲ LIETUVĄ

Gyvenęs Brazilijoje, o iš ten sugrįžęs į Sovietų okupuotą Lietuvą, Juozas Žukauskas parašė savo «tavorščiams» į São Paulo laišką, kuriame plačiai aprašo savo būvį «t ribinėje» Lietuvoje.

Jis pakliuvęs į vieną kolchozų Kapčiamiestyje. Jo darbas saugoti, kad kas neišvogtų pašaro arklams. Pereitą žiemą turėjęs nebologus kailinius, tai nebuvo šalta miegoti šiene.

Kolchozininkai už darbadienį gauna tokį atlyginimą: 3 kilogramus grūdų, 1 kilogramą šiaudų ir du rublių pinigais. Amerikoniškais pinigais tai būtų iš viso apie 1 centų. Tai ir visas dienišnis vyro ar moters uždarbis.

Norėdamas pasirodyti geru komunistu, jis nepraleidžia progos papasakoti vietiniams žmonėms, kaip sunkiai ir vargingai gyvena darbininkai Amerikoje (piktinėje ir šiaurinėje). Tačiau paties J. Žukausko žodžiais:

«Bet pas mus mažai kas tam tiki. Sako, Amerikoje to nėra — ten visi gerai gyvena, yra daug pinigų ir visko. Jie primeta man, jog esu komunistas ir gaunu pinigų pro pagandais...»

Nors vargiai ir kolchozininkai išdrįso jam taip atvirai prieštarauti, nes tuomi galėjo užsitraukti žiaurią bausmę, bet kad jie nepatikėjo to pakvaišėlio plepalams, apie tai abejonių negali būti.

Gal būtų pagyvenęs ilgesnį laiką komunistinėje sistemoje J. Žukauskas supras, kad jis tapo skaudžiai apgautas. Tą apsiyylimą jau dalinai galima pastebėti jo laiško pabaigoje, kai jis norinčiam grįžti į Lietuvą duoda tokį patarimą:

kia pasakyti, yra prasta šeiminkė, tinginė — savo vaikų auginimą užkrauja ant kitų pečių...

Išsiritęs iš kiaušinio svetimam lizde jaunas gegučiukas greit auga ir daug maisto reikalauja. Jis apėda esamus drauge paukščiukus ir jeigu šie nemiršta badu, arba jeigu jų neišmeta iš lizdo senoji gegutė, tai pati jaunoji pagaliau išstumia juos lauk. Lizdo šeiminkai, nežinodami, kad tai ne jų vaikas, gegučių ką stropiai maitina; jam dabar tenka visų žuvusių paukščiukų maistas.

Šiaip gegutė yra labai gražus ir naudingas paukštis, nes netik gražiai kukuoja, bet kartu yra miškų ir sodų sargas; ji sunaikina daug kenksmingų vabzdžių ir kirmėlių.

V. Rs.

«Giminių atsiranda labai daug, ir kiekvienas nori ko nors. Tegul atsiveža čeverų, kad ir devėtų. Nors jų yra ir čia ir nebrangūs, bet kad patenkinti juos reikia amerikoniškų Atrodo, jog nežino, ko nori...»

Sandara

Prekyba Senoje Lietuvoje Vyko Su Visa Europa

Prūsų ir Žemaičių Laivai Plaukdavo į Tolimus Kraštus

Lietuviai kadaise buvo jūrininkų tauta. Užimdami plačias Baltijos jūros pakrantes, jie turėjo išsirengę daugelį uostų, statė laivus, kurie galėjo atlikti tolimas keliones prekybos ir žvejybos tikslais.

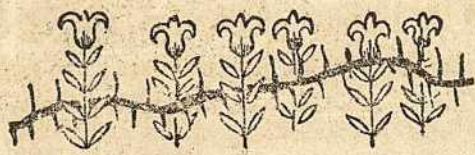
Dar prieš Kristaus gadyne prūsų ir žemaičių laivai pasiekdavo Romos imperijos pakrantes gabendami ten gintarą, medų, kailius, grūdus, linus, o iš ten atsiveždami auksą, deklų, menalinių papuošalų, ginklų, įvairių indų ir kitko. Vėliau panaši prekyba išsivystė su Anglija, Švedija, Prancūzija, sausumos keliais prekyba vyko su Bizantijos imperija ir įvairiomis slavų giminėmis. Dideli prekių sandėliai buvo sukonzentruoti prie Baltijos pakrančių: Elbinge, Pilavoje, Rudavoje, Klaipėdoje, Palangoje, Liepojuje, o krašto viduje: Kaune, Ukmergėje, Kernavoje, Jurbarke, o paskiau Vilniuje, Gardine ir kitur.

Pasak senų užrašų, pirkliai, savieji ir svetimi, lietuvių tarpe buvo laikomi ypatingoje pagarboje. Jiems miestuose ir miesteliuose buvo įrengti viešbutukai (svečių namai), kur įvairių kraštų pirkliai galėdavo apsistoti ir susitikti.

Lietuvių midus pasak Simono Daukanto buvo pargarsėję visoje Europoje. Jį gerdavo cėsorių, karalių ir net bažnyčios dignitarų puotose. Nemažai buvo išvežama ir kitas šalis vaško, džiovintos žuvies, grūdų, rūkytų skilandžių medžių laivams statyti žemaitiškų arkliukų, drobių, kiaušinių kailių, šikšny ir pan.

Besiplečiant Lietuvai į pietryčius, lietuvių išvedė kelius iki pačios Juodosios jūros ir išplėtė prekybą su Mažosios Azijos ir Šiaurinės Afrikos kraštais. Lietuvos valiuta: skatikai, muštiniai, sidabriniai buvo priimti kaip kainų rodiklis ir visoje eilėje kitų kraštų.

Sandara

Vincas Jonikas

PET SEIMAS ATŽYMĖJO JT SESIJOS PRADŽIĄ

Kruvinos Aguonos

Atžvangėjo rūstūs metalai
Siaubo slibinu raudonu,
Blykšta laisvės siluetai,
Žydi kruvinos aguonos.

Žemės vardą, širdžiai brangų
Keikia svetimas žargonas,
Kumščiai laužiasi į dangų,
Žydi kruvinos aguonos.

Budelio ranka įgudus —
Aimanuoja našlės žmonos,
Naktys nerimu paplūdo,
Žydi kruvinos aguonos.

Kaip stirnelė prieš skaliką,
Merguzėlė, — jis čia ponas —
Nevilty gaudžioj paliko,
Žydi kruvinos aguonos.

Žmonės slapstosi o mišką,
Juos atranda nevidonas,
Granata ugnim ištiško, —
Žydi kruvinos aguonos.

Traukiniai nelaisvėn dunda,
Maldos šaukiasi madonos,
Bet mirtis nutildo skundą, —
Žydi kruvinos aguonos.

Alpsta kūdikiai ant kelių
Be vandens, be oro, duonos.
Kas įvyks anapus kelio? —
Žydi kruvinos aguonos.

Kalinių kančios prigėręs,
Dūsauja rūsijų betonas,
Ten puotauja stepių žvėrys —
Žydi kruvinos aguonos.

Kas gyvi, — dantim sugriežę,
Stvėrė šautuvus, patronus, —
Ant gimtos žemelės rėžio
Žydi kruvinos aguonos.

Gedula varpai prabilo,
Kauda, kukčioja vargonai,
Siraus tvenkia kersią gilų, —
Žydi kruvinos aguonos.

DĒLKO LIETUVOJE TRŪKSTA VINIŲ, GRĖBLIŲ IR KITŲ REIKMENŲ

Netvarka viename stambiausių Kauno fabričių. Maniūšis ir kiti apie negeroves pramonėje.

Vilniaus «Tiesoje» (203 nr) per kelias skiltis nagrinėjami trūkumai Kauno «Nemuno» fabrike. Ilgą laiką čia direktoriumi buvęs S. Funkas, kuris nepajėgęs kolektyvui gerai vadovauti, aplaidžiai savo pareigas atlikę ir vyr. inž. G. Kamarovas planavimo skyriaus viršininkas J. Mikalukas. Smarkiai pašlijusi drausmė, įsiveisę turto grobstymai (realizavimos skyriaus buhalteris Totmeninas pasisavinęs keliasdešimt tūkstančių rublių grobstytojų buvę ir daugiau). Naujasis direktorius K. Gelžinis esąs be patyrimo, tad jmo nės išjudinti iš sustingimo dar nepajėgęs.

Miestų ir kaimo statybininkams labai reikalingos vinys, bet įmonė jų pagamina mažiau plano, taip pat neišpildo ir grėblių bei grandinių gamybos planų, tuo tarpu vielos pagamina daugiau. Nepatenkinamai panaudojamos esamos mašinos, delsiama įsivientinti naujas.

Nustatyta, kad sunkius darbus čia atlieka rankomis, o sudėtingos staklės ir automatai riogso šalia nenaudojamų

įrengimų fabrike esą dabar 600 000 rublių vertės. Kiemas prižiūklintas visokiais lentgaliais, gelžgaliais, o tarp jų stovi dar neišpakuotos naujos vinių kalimo mašinos. Dar nespėjome sumontuoti, teisinosi cecho viršininkas Palionis, tartum mašinos tik neseniai gautos. Tačiau, rašo «Tiesa», ant dėžių «jau žydi užaugusios gėlės, gerokai išsikėrėjo net krūmokšniai».

Vielos paruošimo skyriuje taip pat nemažai staklių stovi sustingusios. Grandinių skyriuje darbininkai grandines lanksto rankomis, bet tame pačiame skyriuje jau ketvirtį metų rūdija du dideli grandinių suvirinimo automatai. Jie nenaudojami vien dėl to, kad fabriko vadovybė neužsako grandinėms lenkti mašinos.

Kitur vėl 200 000 rublių mašina visai neprižiūrima, su ja elgiamasi kaip su niekam nereikalingu balastu. Kai fabrikas nustojo gaminti sraigtus, jų gaminimo mašinos buvo demontuotos, jų dalys išmėtytos po kiemą ir rūdija.

Iš «Tiesos» aprašymo matyti, kad «Nemuno» fabrikas dirba nerentabiliai. Verta pastebėti, kad Kauno «Nemunas» yra viena tų įmonių, kurias sovietinė propaganda mėgsta vadinti pažangiomis.

Jaunystės AIDAS

RAM. KASP.

«JAUNYSTĖS AIDAS»

«M. L.» skyrius jaunimui.

Redaguoja Redakcinė Komitėja:

Julija Šimonytė, Aloyzas Kuniškis,
Julija Jurgelevičiūtė, Danutė Jurevi-
čiūtė, ir Genovaitė Svinkūnaitė.

Raštus siūsti — «Jaunystės Aidui».

Caixa Postal 4118

São Paulo.

NELAIMĖJE SUSIMASTOME

Turėjo 15 metų. Ilgos, ant kaktos krentančios garbanos, siaurutės «jeans», judrios, gilios akutės.

Mes jį vadinom mister John, nors buvo tik Jonukas.

Jam labai patiko orlaiviai. Žiūrės išsižiojęs valandų valandas į saulėj žvilgančius, laisvoj erdvėj mitriai beskrai dančius lėktuvus. Svajojo ir jis būt lakūnu.

Buvom dideli, neišskiriami draugai. Ir ateitininkų kuopoj, ir futbolo aikštėj, ir į mokyklą — vis kartu. Atrodė, kad vienas be antro nebūtum galėję gyventi.

Bet ūmai viskas pasikeitė.

Vieną dieną neatėjo į mokyklą. — Bus susirgęs — pa maniau; ir nudūmiau į namus. Bet motina atsakė, kad sveikas, ir kad neseniai kažkur išėjęs.

Ilgai jo jieškojau, bet neradau.

Sekančią dieną — sekmadienis. Jo laukiau ateinant mišij. Bet ir ten nepasirodė.

Keliskart stengiausi su juo susitikti, bet pasijutau, kad jis manęs vengė.

Kaip man buvo skaudu!

«Gal jį būsiu kuo nors užgavęs?» — klausiau pats save. Bet neatrodė. «Tai kodėl jis šalinasi nuo manęs?»

Tik vėliau sužinojau. Pamačiau, kad John jau ne tas!

Mokykloj, kur pirmiau vis mušdavosi į pirmąsias vietas, ėmė smukti žemyn: nenuorama, bevalis, padauža — tikra mokytojų kankynė.

Motina — kuri, likusi našle, stengėsi: viena leisti į mokslus vienintelį savo sūnų — prieš laiką paseno iš susirūpinimo.

Jei kas išdrįsdavo jį perspėti ar jam patardavo nutraukti tam tikrą draugystę, jis tik patrukėdavo pečiais...

Man atrodė, kam mūsų bičiulystė jau galutinai nutraukta, kai...

Buvo gegužės 24-oji, Marijos Krikščionių Pagalbos šventė. Užėjęs į bažnyčią, tą rytą, nežinau kodėl, taip vaizdžiai prisiminiau John ir karštai už jį pasimeldžiau.

Namie radau laišką. Gerai pažįstamas raštas. Atplėšęs ėmiau skaityti:

Mielas Pranai,

nustebsi gavęs nuo manęs šį laišką. Bėgi jaučiu, kad tarp tiek draugų, su kuriais turėjau santykių, tu likai vienintelis, kurs mane tikrai mylėjo ir myli. Net ir tada, kai tapau žuliku ir tave apleidau... Prakeiktas tas Albertas! Ar jį prisimeni? Visa mano nelaimė prasitėjo tą dieną, kai su juo susitikau. Atrodė

geras draugas, o pasirodė tik kras Šetono pasiuntinys.

Jis mane pastumė blogu keliu: išmokau vogti, keikti, praverdinau motiną, po purvynus ėmiau valkioti savo sielą...

Kiek kartų sąžinės graužiamas, būčiau norėjęs pasitraukti nuo jo ir jo šaikos! Bet neturėjau drąsos — nepajėgiau.

Lyg kokia prakeikta grandinė mane laikė prie jų prirakinant; jų jieškojau net prieš savo valią ir be jų viskas man atrodė nemiela, nesmagu.

Jei ir norėdavau kada lyg atšpirti prieš jų pinkles, užtekdavu, kad Albertas su pasaipta išstartų: «Nebūk boba, ir tu ką nors nuveik!», kad mano veidai paraustų ir aš vėl užsidegčiau prakeiktais jų žygiais.

Priėjau net prie šito: išjuokiau savo motinos pamaldumą, kelis kart ją apkūliau,

grasindamas paėmiau iš jos pinigų (tas jos mažas santau pas), kad tik galėčiau ir aš pasirodyti savo draugams...

Verkė motina; ne tiek pini go jai gailėjo, kiek paklydusio sūnaus. Tai aš ją palikau vieną, išplėšęs iš jos beveik paskutinius centus.

Viduj, sąžinės gelmėse, kas tai šaukė: «Palaidūne! Galva žudy! Tu žudai savo motiną!»...

Žinotum, kaip tie žodžiai skrodė man širdį? Būčiau norėjęs juos kaip nors užslopinti, bet neįstengiau. Ypač vakare, atsigulus, tas balsas viduj taip šaukdavo — tartum pasiutęs šuo staugtų.

Vieną dieną mane nutvėrė kraustant pinigus iš mokyklos priangy pakabintu draugų apsiaustu. Ir išdavė vilko bilietą.

Tuomet su mama persikėliau į kitą miestą pas senelę.

Čia, palikęs mokslą kibau prie amato Dirbti atrodė lengviau negu mokyti. Stojau «gizeliu» prie automechaniko. Darbdavys buvo geras ir

davė daug laisvės. Sekmadieniais pasiskolinę iš šeimininko «motorscooterį», ant kurio susitūpdavom visi trys «gizeliai», išvykdam pasivažinėti. Vieną dieną įvyko tai, ko niekas nei pramatyti negalvojo.

Bevažiuojant per kaimelį, iš skersgatvio nelaukiai išlino vaikinai su motociklu. Vergdami susidūrimo, mes trys pasukom dešinėn, o jis stengiasi pasisprasti į kelio vidurį. Bet kaip tik toj akimirkoj visu greičiu atūžė sunkvežimis. Šoferis visais stabdžiais bloko savo mašiną, bet... jau buvo pervėlu.

Motociklas buvo nusviestas kelis metrus pirmyn o vairuotojas nulėkė į pakele, dėjo galva į akmeninį stulpelį, ir daugiau nepasikėlė.

Mes trys, apglušinti, iškrypom iš kelio ir nudardėjom į pašlaitę.

Atgavęs sąmonę, išvydau keletą vyrų, besistengiančių pakelti mūsų aplamdylą «scooterį».

Mano draugai liko nepažeisti.

— O kas atsitiko su anuo?

— paklausiau.

Man tyliai aurodė žmonių būrelį. Priėjęs ir aš išvydau... Mano Dieve! Buvo Albertas, paplūdes kraujuje.

Nesimatė jokios žaizdos, tik raudonas siūlas iš pakaušio driekėsi per kaklą...

Negyvas? — bailiai užklausiau.

Silpnai galvos linktelėjimu keli atsakė: Taip!

Man akyse pasidarė tamsu; galva svaigo ir ėmiau visas drebėti tartum drugio krečia mas. Jutau kaip per nugarą netekėjo keli šalto prakaito lašai.

O jei man būtų panašiai atsitikę?! Dabar kur būčiau? Ir ant visados!

Jaučiausi mirtinoj nuodemėj!

Mielas Pranai, kaip tik toj akimirkoj prisiminiau tave, gražias dienas, kai dar buvau doras nekaltas... ir persižegnojau taip karštai ir su tokiu dėkingumu Viešpačiui, kaip lig šiol niekuomet nebuvau žegnojęsis.

Tikiuosi greitai pasimatyti...

Tavo Jonas

Vincas Jonikas

Balti Drugiai

Pabudino švelni giesmė pagojų,

Aidais virpėdama džiugiais.

Aš pakeliu akis, — žiedų varpais linguoja
Balti drugiai.

Rytojauš liūdesį regėjau dar iš tolo

Ir burtais lepinaus pigiais:

Aš ištiesiau rankas, — į jas aistringai puola
Balti drugiai.

Širdis per svaigulį rudens nebeišgirsta,

Aidais dūsaujančio baugiais.

Aš paliečiu ranka, — žieduos sušalę miršta
Balti drugiai.

JAUNIMO SUSITIKIMAS

Į «M.L.» išvažiavimą buvo surinkę nemažai jaunimo iš V. Zelinos, Bom Retiro, V. Anastazijos, Seno Malūno, Taučių Parko ir kitur. Buvo nuvykęs ir moksleivių orkestras. Gaila, kad dėl staigios vietovės savininko mirties negalima buvo rengti šokių. Tačiau visi maloniai praleido dieną gražioje gamtoje ir savoje kompanijoje.

— Šį šeštadienį ateitininkų kursų paskaitos bus Vila Anastazijoje.

— Inžinerijos studentas Antanas Tyla šeštadienį parvyko vienos savaitės atostogoms pas savo tėvus į Vila Bela. Antanas yra moksleivių kuopos vice-pirmininkas ir nežiūrint kad studijuoja gana toli (São José dos Campos) visuomet randa progos ir priemonių palaikyti su moksleiviais tamprus ryšius.

— Robertas Girskus platino jaunimo tarpe bilietus loterijai ir autobusams į «M.L.» išvažiavimą.

— Žanetė Petnytė suorganizavo Bom Retiriečius į lietuvišką gegužinę praėjusiam sekmdienyje Žanetė paskutiniu metu yra pats klebiausias lietuviškos kolonijos narys šioje apylinkėje.

— Praėjusį antradienį buvo trečiasis posėdis jaunimo namų reikalais.

Užvakar su juo susitikau. Ant kaktos turėjo platų melsvą randą, kurs ant išblykusio veido atrodė dar ryškesnis. Bet akys blizgėjo dėkingumu ir laime.

— Tai kas čia, John? — paklausiau, rodydamas randą.

— Tau dar nepasakiau, bet... tą dieną Viešpats praėjo pro mane taip arti ir paglostė man kaktą...

Žiūrėjau į jį susijaudinęs. Jo akys buvo kupinos saulės!

Pranas M.
(Saleziečių Balsas)

SUSIMASTYMAS PRIE KAPO

V. Stančikaitės

Skaitykite «Mūsų Lietuva»

TAUTIEČIAI!

Skaitykite ir platinkite vienintelį Pietų Amerikoje populiarių lietuvių kultūros žurnalą «GINTARĄ» kuris išeina kiekvieno mėnesio pradžioje.

«Gintare» rasite daug įdomių straipsnių, apysakų, eilėraščių ir žinučių. «Gintaro» kaina metams tik Cr. \$ 200,00. Pinigus siųsti: «Gintaras» Caixa Postal 7988, S. Paulo.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame aprangą, maistą, medžiagas, medžiaginius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laike 6-8 savaitių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašą patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus grąžiname pinigus arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Camargo, 698. Penha Al. Boguslauskas, R. Uranium, 240 - Brooklyn Paulista

Rašykite: Caixa postal 403 - São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

«TĒVYNĒS GARSĀI»

LIETUVIŠKOS MUZIKOS VALANDA.

RADIO COMETA — Z.Y.R. 217, Vidutinėmis bangomis 1.130 kels. Mikrobangomis (frecuencia modulada) 371 mg.

SEKMADIENIAIS

1. LIETUVIŠKA MUZIKA PLOKŠTELĒMIS nuo 13.00 iki 14.00.
 2. PAGEIDAVIMŲ KONCERTAS nuo 14.00 iki 14.15.
 3. LIETUVA ir LIETUVIAI: «Mūsų Popiečiai — nuo 14.15 iki 14.25
- Primame komercinius skelbimus ir pasveikinius su plokštelėmis!
- Galima gauti naujų lietuviškų plokštelių!

Vadovauja «TĒVYNĒS GARSĀI» Kolektyvas.
Adresas: Caixa Postal 403, S. Paulo, BRAZIL.

Casa Sprindys & Cia.

Dabar parduodame: Siuvamas «Singer» mašinas, paskutinio modelio televizijos aparatus «Invictus», geriausios rūšies (Alta fidelidade) radijo aparatus. Gazo pečius, geriausios rūšies už pinigus ir ilgam išsimokėjimui, geležies reikmenų, dažus - elektrinius įtaisymus ir įvairių daiktų dovanoms ir t. t.

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 1 - V. ZELINA
SÃO PAULO — Telefone 63 5915

Ponto Final do Onibus V. Zelina, n.º 93

Pastaba: Taisome radijo aparatus,
Darbas garantuotas.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA» IRMĀOS BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 63-6005

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat na Junta Comercial	Balanços
Distrat na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Dr. AYRTON LORENA

Dr. VICTOR AUSENKA

Advocacia

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Raštinė:

R. Senador Feijó, 131 - 10.º and. conj. 101 - Tel. 35-0062

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228

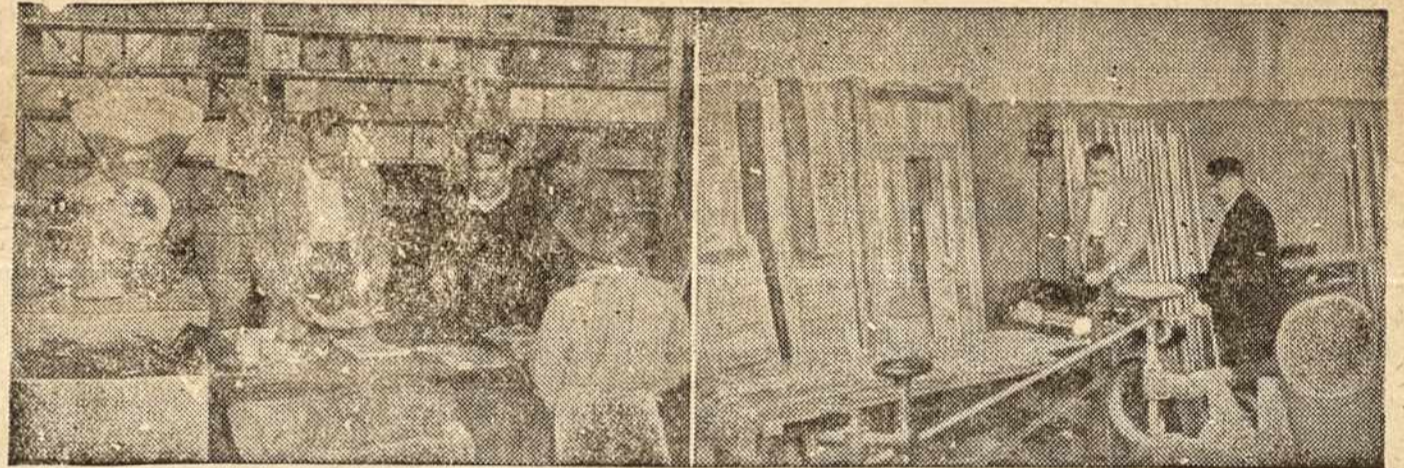
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»

Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

VIENTINI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686

Vila Prudente

Fone 63-5294

São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atėkite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kainu

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

LAIKRAŠČIO PRENUMERATA APSIMOKĖJO

Jonas Rumbutis 300 cr., Marija Genevičienė 300 cr., Stasys Jareskis 200 cr., Vladas Kozeliauskas 300 cr., Jonas Vitonis 300 cr. ir auka 5 cr., Stasys Lazarevičius 100 cr., A. Lunckis 300 cr., Jonas Klimavičius 100 cr., Ona Jasaitienė 100 cr., Ona Jasaitienė 100 cr., Ona Jasaitienė 100 cr.

P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr., P. kap. J. Čiuvinas 100 cr.

Už paramą laikraščiui nuoširdžiai dėkojame.

«Mūsų Lietuvos» išvažiavimo proga laikraščiui aukojo: Juozas Baužys 200 cr., Vincas Balčiūnas 200 cr., Graubauskas 100 cr., Vancevičius 100 cr., Kutka 100 cr., Verbičkas 100 cr., Mažeika 100 cr., K. Meškauskas 100 cr., Paukštys 100 cr. Iš viso aukų buvo surinkta 2583 cr. Visiems aukojusiems dėkojame.

MŪSŲ POPIEČIŲ ŠVENTĖ

«Mūsų Popiečių» radijo metinių ir uždavinių sprendimų atžymėjimo bei rėmėjų pagerbimo proga, ruošiamą Vila Belos mokyklos patalpose šventę, kuri įvyks šių metų spalio mėn. 11 d. 15 val. 30 min. Po oficialiosios dalies seks meniškoji programa. Be to, bus loterija su pilnais bilietais ir kitos pramogos, o taip pat bus galima užkasti ir lietuviškos giros išsigerti.

GRAŽIAI PRAĖJUSI «MŪSŲ LIETUVOS» IŠVYKA

Pereitą sekmadienį į Principe de Galles suvažiavo gra

(pabaiga iš 1 pusl.)

kaip tik atvirksčiai, siekia da bartinę padėti Centro ir Rytų Europoje įtvirtinti, kaip išieties bazę būsimoms sovietų agresinėms avantiūroms.

Laiško išvadose delegacijų pirmininkai reiškia viltį, kad JAV Prezidentas Čiurčilio vizito proga jam tvirtai pastatys Centro ir Rytų Europos kraštų laisvės klausimą. Lietuvos Delegacijos vardu laišką pasirašė Delegacijos pirmininkas V. Sidžikauskas.

žus būrys lietuvių, padedant pačiais jaunaisiais ir baigiant jau beilstančiais. Visi susibūrę kruvon sudarė lyg mažytę vienos dienos Lietuvą.

Kunigas Šeškevičius atviram ore atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą; paskui dieną praleido kiekvienas kaip jam atrodė patogiau ir linksniau.

Jaunimas žaidė, vyresnieji lyg Lietuvoje atlaidų popiečių susėdę žolelės dėstė savo užkandžius ir vaišinosi, kiti prie bufeto gurkšnojė alutį, ragavo šuraškus. Laikraščio reikalams buvo platunami išvažiavimo ženklai ir lietuviškos lėlės (paaukotos p. Remenčinės) loterijos bilietai. Ištraukus laimingąjį numerį pasirodė, kad jis buvo 0752, (tarp išvažiavimo dalyvavusių niekas laimingojo numerio neturėjo, vėliau atsiliepė jo savininkė D. Maria Gomes dirbanti firmoje «Massei Ferguson» Av. São João, jai ir buvo įteikta premija, laimingąjį bilietą pardavė Aldutė Narbutaitė, dirbanti toje pačioje firmoje).

Išvažiavimo dalyvių buvo arti 500, atsimenant São Paulyje gyvenančių lietuvių skaičių galima buvo tikėtis daugiau. Gaila, kad ne visi tokias progas vertina, jei dažniau susitikime, išsikalbėtume, vienas kitą paskatintume, gal darytumės aktyvesni ir labiau sielotumės lietuviškais reikalais. Kiekvienas kurs dirba kolonijoje kokį lietuvišką darbą, žino, kad geriausi rezultatai pasiekiami asmeniško kontakto keliu. O taip sunku kiekvieną namuose aplankyti, trūksta laiko ir jėgų, tad ar nereiktų išnaudoti šitokias progas. Parengimas laikraščio reikalams laimėjo maždaug Cr \$ 20.000,00, (sąskaitos dar nėra galutinai suvestos). Laikraščio lėšėjai ir administratorius nuoširdžiai dėkoja visiems darbu, aukomis ir dalyvavimu prisidėjusiems prie parengimo pasisekimo. Išvykos dalyviai dėkingi rengėjams už malonią progą gražiai praleisti sekmadienį.

ATSARGIAI SU APGAVIKAIS

Redakcijai prisiųstame laiške Nusivylęs Kaipyras rašo, kad jų apylinkėje vaikščioja agentai kalbindami žmones ra

IR VĒL SKAMBĖS LIETUVIŠKA DAINA.....
LIET. KAT. BENDRUOMENĖS CHORO RUOŠIAMAME

Koncerte - Vakare

Spalio mėn. 10 d. Vila Zelinoje, gimnazijos salėje. Programoje: choro ir solistų dainos.

Gros puikus orkestras, veiks skanus bufetas. Iš anksto reikia apsirūpinti pakvietimais ir staliukais.

šytis važiuoti į Britų Hondurą kur žemė labai derlinga ir milžiniški miškai. Lentpiūvės laukia darbininkų. Apie 10 laivų jau laukia naujų kolonistų. O ta geroji žemė, Britų Honduro esanti tarp Goiaz ir Bahia, Brazilijos centre.

Kaip matome, čia ne tas Honduro apie kurį kalba prof. Pakštas, į kur galėtų būti nukreipta kompaktinė imigracija, tikslu išlaikyti savo kultūrą, kalbą, kur galėtume turėti kultūrinę autonomiją.

Bet reikalas dar yra aiškiamasi su Honduros ir Panamos gubernatoriais. Jokių konkrecių žygių apsigyvenimui nėra daroma. Todel lietuvių, būkite atsargūs su visokiais žemių pardavimo agentais kurie nekarta už kelių tūkstančių kilometrų dziunglėse esančias, nežinia keno nuosavybę žemes pardavinėja.

Jau gana ilgokas laikas ne buvo girdėti apie «derlingų žemių» pardavėjus Dabar vėl pradeda pasirodyti. Atsargiai su jais, kad neišviliotų suakiai uždirbtą ir ilgai taupytą centą

— Jaunučių krepšinininkų treniruotės šeštadieniais vyksta sekmingai. Praėjusį šeštadienį trenerį P. Genevičių sekmingai pavadavo Al. Goraukas lietuviukai kurie mėgsta sportą, ir iš kitų priemiesčių kviečiami šeštadieniais atvykti Vila Zelinon 14 val. į gimnazijos aikštę. Praėjusį šeštadienį dalyvavo virš 20 berniukų, beveik visi gimnazijos, ar tolygių mokyklų mokiniai.

— Mykolas Malickas, mirė 30 d. rugsėjo Santa Casa ligoninėje. Velionis buvo 58 m. amžiaus, kilęs iš Ziežmariu. Nuliūdime paliko žmoną Sofiją ir tris sūnus.

— Lietuvių Kultūros Draugija praneša, kad visuotinis narių susirinkimas šaukiamas spalio mėn. 18 d. Vila Belos lietuvių mokyklos patalpose. Po susirinkimo bus kuklios vaišės dirbusiems mergučėlėms praėjusių metų vakaro metu ir toms, kurios dirbs šiais metais ruošiamo vakaro žurnalo Gintaro naudai, metu.

— Katrė Batutienė 20 d. rugsėjo eidama į namus per Ibi tirama gatvę, buvo sunkiai įjpo užgauta. Nuvežta ligoninėn 24 d. rugsėjo mirė.

Velionė buvo 72 metų amžiaus kilusi iš Daršuniškio parapijos Nuliūdime paliko dukteris: Pranę Baltrūnienę, Adelę Moura; tris sūnus žentus, anūkus, anūkes. Palaidota S. Caetano kapuose.

— Laiškai: J. Tatarūnui B. Aškinienei, W. Urbanavičiui, D. Petraitienei, H. Varasilai, Al. Černiauskaitei, J. Mačkėvičiui, J. Bliujui.

— Lietuviai cijos Brazilijon minėjimo, bei lietuvių dienos surengimo reikalui 1960 m. rugsėjo m. 30 d. Vila Zelinoje buvo sušauktas organizacijų, spaudos radijo atstovų posėdis, kuris buvo gyvas ir darbingas. Padaryta reikšmingų nutarimų. Plačiau bus sekančiame «M. L.» numeryje.

Dovanos Giminiams

Ivairiausios angliškos medžiagos. (Yra virš 1000 pavyzdžių!) Batai, megstiniai, skaros ir kt. Vaistai Maistas.

Visi siuntiniai apdrausti. Mui tai apmokėti

Kreiptis: Magdalena Vinkšnaitienė, Rua Barão do Pirai, 65. Vila Zelina - São Paulo.

IŠNUOMUOJAMA

Lapoje dvi patalpos su pilnu elektros jėgos (força elétrica) įrengimu, tinkančios dirbtuvei, sandėliui ar krautuvei.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

Paieškoma Patarnautoja

LIETUVĖ lengviems namų darbams. Atlyginimas: 4000 kruz., išlaidymas ir atskiras kambarys. Kreiptis į poniją Danutę - tel. 61 41-59.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

CARLOS

RESTORANAS SU ŠOKIAIS

Paruosiam Kauno ir Rygos valgius

Jauki broliu latviu aplinkuma

Muzika europietiska ir moderniska

Atidarytas nuo 16 iki 3 val. ryto

Rua Augusta, 926 * Tel. 36-5862 * S. Paulo

Vincas Povilas Tubelis

LIETUVIS ADVOKATAS

Kai Jums reiks kokio nors patarnavimo, kreipkitės į savo tautietį

RAŠTINĖ

Rua Boa Vista, 133
5º andar - sala 11

S. PAULO

REZIDENCIJA:

R. Abauna, 36
Moinho Velho,
Fone 63-6273

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO DAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. (recados): 63-1987, São Paulo. Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.